

ת"פ 1847/05/14 - מדינת ישראל נגד מופיד אעביד

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כב' השופט אהרן פרקש, סגן נשיא

ת"פ 1847-05-14 מדינת ישראל נ'
מופיד אעביד

בעניין:

מדינת ישראל

ע"ו ב"כ עו"ד יפעת פנחסי מפרקליטות
מחוז ירושלים (פלילי)

המאשימה

נגד

מופיד אעביד (עציר)
ע"ו ב"כ עו"ד מוחמד מחמוד

הנאשם

גזר דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, שלא כלל הסדר לעונש, הכולל שני אישומים:

א. בפרק העובדות של האישום ראשון נאמר, כי בתאריך 30.1.1986 הכריזה ממשלת ישראל כי ארגון "החזית העממית הדמוקרטית לשחרור פלסטין (חואתמה)", הינו ארגון טרוריסטי (להלן: "**הארגון**").

במהלך שנת 2010, בתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה, החליט הנאשם להצטרף ולפעול בארגון ומאז ועד היום הינו פעיל במסגרתו. הנאשם פעל בחזית הדמוקרטית יחד עם אחרים, אשר היו נפגשים באזור הסמוך למסגד אלארבעין בעיסוויה, ומתכננים את פעילותם.

ביום 22.2.14 הידוע כיום ייסוד החזית הדמוקרטית, השתתף הנאשם במחאת הזדהות שנערכה מטעם החזית הדמוקרטית בעיסוויה.

הנאשם הואשם בחברות בארגון טרוריסטי - עבירה לפי סעיף 3 לפקודה למניעת טרור, התש"ח - 1948 (להלן: "**הפקודה**").

ב. בפרק העובדות של האישום השני נאמר, כי בהמשך למתואר באישום הראשון, וכחלק מפעילותו בארגון, יידה הנאשם בקבוקי תבערה ואבנים במספר הזדמנויות שונות לעבר כוחות הביטחון כפי שיפורט להלן:

בשלוש הזדמנויות שונות, במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, בסמוך למסגד אלארבעין בכפר עיסוויה שבירושלים, יידה הנאשם אבנים לעבר כוחות הביטחון, כשעל מצחו בד אשר עליו הסמל של החזית הדמוקרטית.

ביום 19.11.13 בשעות הערב, בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, באזור מסגד אלארבעין בכפר עיסוויה השתתף הנאשם בהתפרעות יחד עם אחרים רעולי פנים, שהחלה במטרה למנוע מהמשטרה לעצור חשוד. במהלך ההתפרעות ידה הנאשם אבנים לעבר כוחות הביטחון שהיו במקום. במהלך ההתפרעות נפגעו מספר שוטרים מהאבנים אשר נזרקו לעברם ושלושה שוטרים אף נזקקו לטיפול רפואי.

בהמשך, החליט הנאשם לזרוק בקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון. הנאשם הלך לתחנת הדלק של חברת "דלק" בכניסה לעיסוויה ורכש בנזין בסכום של 5 ₪. הנאשם חזר לאזור ההתפרעות, מילא בקבוק בנזין והוסיף פיסת בד, הצית את בקבוק התבערה ויידה אותו לעבר כוחות הביטחון. בקבוק התבערה התלקח ופגע בקרקע.

ביום 15.5.13, הידוע כ"יום הנכבה", בסמוך לשעה 14:00, השתתף הנאשם בהתקהלות אסורה יחד עם אחרים רעולי פנים, לשם הפרות סדר בקרבת מסגד אלארבעין בעיסוויה (להלן: "**ההתפרעות**"). במהלך ההתפרעות זרק הנאשם יחד עם אחרים אבנים וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון.

על כל זאת, הואשם הנאשם בייצור נשק - עבירה לפי סעיף 144(ב) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"); בחבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329(א)(2) בצירוף סעיף 29 לחוק; ובתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 274(2) וסעיף 274(3) לחוק בצירוף סעיף 29 לחוק.

3. ביום 12.11.14, במסגרת הסדר הטיעון, הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע על פי הודאתו בעבירות שצוינו. נוכח גילו של הנאשם התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר בעניינו.

תסקיר שירות המבחן

4. מעיון בתסקיר עולה, כי הנאשם כבן 20, נשוי ללא ילדים. עד למעצרו התגורר עם רעייתו בבית הוריו שבשכונת עיסוויה. הנאשם סיים 9 שנות לימוד בבתי ספר בשכונה, כתלמיד בינוני ללא בעיות משמעת מיוחדות, ועזב את לימודיו בשל הצורך לסייע בפרנסת הוריו ומשפחתו. הנאשם עבד כסדרן בחנויות וכשנה וחצי קודם למעצרו עבד כמסייע לנהג משאית. כשלושה חודשים לפני מעצרו נשא אשה ובשל הצורך לממן את הוצאות החתונה החל לעבוד גם בעבודות ניקיון בבית החולים "הדסה" הר הצופים בירושלים.

הנאשם מסר, כי במהלך מעצרו מעסיק עצמו בהשלמת בגריות נוכח כוונתו להשתלב בלימודים אקדמאיים לאחר שחרורו. עוד מסר, כי אין לו קשרים חברתיים בתוך הכלא וכי אמו מגיעה אחת לחודש לבקרו בכלא. הוא מעוניין להשתחרר בהקדם בעיקר בשל הדאגה לפרנסת הוריו ואשתו.

עוד מסר הנאשם, כי אביו נפצע לפני כ-15 שנים מרכב ומאז אינו עובד ואמו מעולם לא עבדה. הנאשם הוא הצעיר מחמישה ילדים להוריו, ששלושת הבוגרים נשואים.

לפי המפורט בתסקיר, לנאשם אין הרשעות קודמות, אולם רשומים לחובתו שני מבד"ים: האחד, מיום 12.7.11, בגין חשד לביצוע עבירות של הפרת הוראה חוקית, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בירי/זריקה, השתתפות

בהתפרעות ותקיפת שוטר כשהתוקף מזויין בנשק חם/קר, ובגין כך הוגש נגדו כתב אישום בבית משפט השלום בירושלים; השני, בגין חשד לביצוע עבירות של השתתפות בהתפרעות, תקיפת שוטר על ידי שלושה או יותר ותקיפת שוטר כשהתוקף מזויין בנשק חם/קר.

שירות המבחן התרשם מצעיר בעל יכולות קוגניטיביות וורבליות תקינות אשר מגיל צעיר נטל על עצמו תפקיד כמפרנס את הוריו ובני משפחתו, וכי נטילת התפקיד פיתחה אצלו תחושת אחריות ומסוגלות. אולם נראה, כי בשל הנטל הרגשי הגדול עקב כך, אשר אינו מותאם ליכולותיו כנער צעיר, החל לחפש פורקן ללחצים בהתחברות לחברה שולית ויתכן אף בהשתייכות לארגון טרור, ונטילת חלק בהתפרעויות.

בבחינת גורמי הסיכון והסיכוי לשיקום הנאשם, הובא בחשבון כגורם המשקף סיכוי לשיקום, כי המדובר בבחור צעיר, אשר חש אחריות כלפי משפחתו ברובד הכלכלי, ואשר המחירים הכלכליים של מעצרו מהווים עבורו גורם מרתיע, אשר יתכן ויגרום לו לשקול בכובד ראש את מעשיו. לצד זאת, נלקחו כגורם סיכון קשייו לקבל ולציית לגבולות חיצוניים, את העמדות האידיאולוגיות המטושטשות שמסר, את תפיסתו הקורבנית והכחשתו כי ביצע את רוב העבירות המוזכרות. עוד הובאה בחשבון העובדה, כי העבירות בתיק הנוכחי נעברו בתקופה בה התנהל כנגדו תיק פלילי על עבירות דומות, וחרף זאת לא נרתע לבצען שוב.

לאחר שקלול כל הגורמים, נמנע שירות המבחן מהמלצה שיקומית, והומלץ על ענישה מוחשית בצורה של מאסר אשר תמחיש לו את חומרת מעשיו ואשר יש בו גורם הרתעתי מלשוב ולבצע עבירות דומות.

5. יודגש, כי בטרם הטיעונים לעונש, ומשהתברר כי הנאשם הכחיש בפני שירות המבחן את מעורבותו על פי המתואר בכתב האישום בו הודה והורשע, שב ונשאל הנאשם האם מודה הוא בעובדות כתב האישום כפי שהן.

לאחר שביירר עמו את הדברים, נמסר מפי ב"כ הנאשם כי לדבריו חלה אי הבנה בינו לבין קצינת המבחן והוא עדיין עומד על הודאתו כפי שניתנה בבית המשפט ועליה שב בדיון האמור. בדיון נשאל הנאשם אישית בפרוטרוט ביחס לכל פעולה שביצע והנאשם שב והודה בעובדות כתב האישום (פרוטוקול עמ' 9).

הנה כי כן, הנאשם שב והודה בעובדות המפורטות בכתב האישום, אולם לא הייתה נטילת אחריות על מעשיו ולא הובע כל רצון לחזור למוטב או לעשות מאמץ לעשות כן.

עיקרי טענות הצדדים

6. בגדר טיעוניה לעונשו של הנאשם טענה ב"כ המאשימה, עוה"ד יפעת פנחסי, לעניין הערכים המוגנים ביחס לעבירות שביצע הנאשם וכי בעצם החברות של הנאשם בארגון טרור, הוא מהווה חלק מהתשתית וממסד כוח האדם שארגון הטרור פועל כדי לבנותו, ובעת הצורך יוכל להשתמש בכל אחד מאנשי הארגון למימוש פעולה טרוריסטית, כפי שאכן עשה הנאשם. עוד הוסיפה וטענה, כי בקשר לאלמנטים המחמירים של ביצוע העבירות על ידי הנאשם, המדובר במספר הזדמנויות שונות בהן יידה אבנים לעבר כוחות הביטחון, כאשר בידוע הוא כי זריקת אבן מהווה משום שימוש בנשק קר, זמין מאוד, אשר גרם לפגיעה במספר שוטרים, שאף נזקקו לטיפול רפואי. אף אם אין המדובר באבן הספציפית אותה יידה הנאשם, הרי עצם השתתפותו בקבוצת אנשים המיידיים אבנים וזיקוקים, מהווה משום פוטנציאל לגרימת

נזק גבוה. עוד הדגישה כי הנאשם ייצר נשק על ידי כך שייצר בקבוק תבערה שאותו יידה לעבר השוטרים. גם אם בקבוק התבערה לא פגע בפועל, פוטנציאל הנזק הוא קשה מאוד.

אשר למתחמי הענישה בקשר לעבירות השונות, ביקשה ב"כ המאשימה לקבוע מתחם ענישה נפרד לאישום הראשון של 10 עד 24 חודשים. אשר לאישום השני, עתרה לקבוע מתחם ענישה נפרד ביחס לכל עבירה. כך, ביחס לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות למתחם ענישה שבין 20 ל - 30 חודשים, ובאשר לעבירות של ייצור נשק וחבלה בכוונה מחמירה, מתחם ענישה שינוע בין 3 ל - 6 שנים.

ב"כ המאשימה ציינה כאלמנט מחמיר נוסף את העובדה שטרור עממי נעשה כמו במקרה זה יחד עם אנשים נוספים, כאשר הם רעולי פנים וקיים קושי לכוחות הביטחון לתפוס את העבריינים הללו. העובדה שמדובר בהתפרעויות גדולות מדגישה את הצורך להרתיע יותר ולקבוע עונשים הולמים על מנת שכוחות הביטחון שמתמודדים עם אותם מתפרעים יידעו שבתי המשפט עומדים מאחוריהם ומעבירים מסר למתפרעים כי יענשו בחומרה.

אשר לגילו הצעיר של הנאשם נטען, כי אין לתת לכך משקל גבוה, מאחר שמדובר בעבירות השכיחות בקרב קטינים וצעירים. מבחינת ארגוני הטרור נהוג לגייס קטינים לשירותיהם ולהשתמש בהם לידי אבנים וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון.

ב"כ המאשימה הוסיפה לזכותו של הנאשם, כי הנאשם הודה בעבירות שיוחסו לו כבר במהלך חקירתו במשטרה וחלק מהמעשים יוחסו לו על בסיס הבאת הדברים על ידו לידיעת המשטרה. עם זאת הדגישה, כי הנאשם לא הביע צער או חרטה על המעשים, ולפיכך על העונש להרתיע אותו מלבצע עבירות כאלו ולהרחיקו מהחברה למספר שנים.

ב"כ המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם עונש בשליש התחתון של המתחמים העונשיים שהציעה, וכי העונשים יצטברו. בסופו של יום עתרה לעונש שינוע בין 5 ל - 6 שנות מאסר.

ב"כ המאשימה הגישה פסיקה לתמיכה בטיעוניה.

7. ב"כ הנאשם טען, כי אף במקרים חמורים יותר מאלו המפורטים בכתב האישום, לא נטען את אשר טענה ב"כ המאשימה כאן. צוין, כי חלף פרק זמן מעת הצטרפותו של הנאשם לארגון טרור בשנת 2010, ועד למועדים בהם ביצע את העבירות האחרות בשנים 2012 עד 2013.

ב"כ הנאשם הציג פסיקה שונה, אשר לשיטתו נקבעו שם מתחמי ענישה שונים מאלו שלהם עתרה ב"כ המאשימה.

עוד צוין, כי אומנם אין להקל ראש במיוחס לנאשם, אולם המדובר במי שגדל בנסיבות לא פשוטות כעולה מהתסקיר.

אשר למתחם הענישה באישום הראשון טען ב"כ הנאשם, כי הראוי הוא לקבוע מתחם שינוע בין 6 ל - 12 חודשים, שכן המדובר ברף הנמוך של חברות בארגון הטרור.

אשר לאישום השני סבר, כי יש לקבוע מתחם אחד ועל פי הצעתו - בין 12 ל - 40 חודשים של מאסר.

בדבריו האחרונים אמר הנאשם כי כולנו טועים, ומבקש לסיים עם זה ולהתחיל בחיים חדשים.

דין:

8. המעשים בהם הורשע הנאשם הינם חמורים. כבר בהיותו בגיל צעיר, כבן 16, הצטרף לפעילות בארגון, שהוגדר כארגון טרור. מני אז ועד היום הוא חבר בארגון זה ממניעים אידיאולוגיים. גם את העבירות שבהן הודה במסגרת האישום השני, ביצע כאשר הוא חבר בארגון הטרור, וכחלק מפעילותו בארגון. נפסק כבר לא אחת, כי כאשר מדובר בעבריינות על רקע אידיאולוגי - לאומני "נדחים שיקולי ענישה אחרים מפני שיקול ההרתעה" (ע"פ 1163/07 אבו ח'דיר נ' מדינת ישראל (29.3.2007) והפסיקה המאוזכרת שם; ע"פ 3057/13 מדינת ישראל נ' עבאסי (2.7.2013)). בעבירות כגון אלו שבהן הורשע הנאשם גם "אין מקום לתת משקל מיוחד לטענה לפיה היה קטין בעת ביצוע העבירה" (ע"פ 1776/10 פלוני נ' מדינת ישראל (5.5.2010); ע"פ 556/12 מדינת ישראל נ' אבו סמינה (11.3.2012); ע"פ 3057/13 הנ"ל).

9. המעשים שבוצעו על ידי הנאשם מצדיקים ענישה מחמירה. ידווי אבנים, זיקוקים ובקבוק תבערה לעבר כוחות הביטחון, ולעבר אזרחים, הפך לצער הכול לתופעה נפוצה. כאשר מדובר ביידווי בקבוק תבערה מהווה הדבר משום שימוש בנשק חם העלול לגרום לפגיעות חמורות בגוף וברכוש.

בע"פ 262/06 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.2006) נאמר, כי - "סוג עבירות זה, שעניין בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה. תוצאותיו של בקבוק תבערה, וכבר היו דברים מעולם, עלולות להיות קשות ביותר, וראוי איפוא, כי ייצא הקול שהענישה בכגון דא לא תהיה קלה...". הודגש, כי אף אם "לא הייתה פגיעה בגוף ולא ברכוש, אין בכך להקהות את המסוכנות" (ע"פ 3063/12 מדינת ישראל נ' אסלאם עודה (8.5.2012)).

ענישה מחמירה מתחייבת גם כלפי מידי אבנים, המהווה נשק קר, שאף פגיעתן עלולה להיות קשה.

חומרה יתירה יש לראות בביצוען של עבירות מסוג זה כלפי כוחות הביטחון במהלך התפרעויות של משתתפים רבים, שרובם קטינים. על בית המשפט לומר דברו בקול ברור וצלול, כי העושים זאת יענשו בחומרה. תפקידם של כוחות הביטחון לשמור על חיי האזרחים ועל הסדר הציבורי, וכל המנסים לפגוע בהם יענשו בחומרה.

העונש שייגזר על הנאשם יהא במתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק.

מתחם הענישה

10. בהתאם לתיקון 113 לחוק, העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה, כפי שנאמר בסעיף 40ב' לחוק - **"קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"**. עיקרון זה שם דגש על עיקרון הגמול על מעשה העבירה, כאשר הנסיבות האישיות של הנאשם מהוות שיקול בשלב מאוחר יותר, בעת קביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

אשר לחומרת מעשה העבירה יש מקום לפנות ולבחון את עונש המקסימום שקצב המחוקק בצידה של כל עבירה בה הורשע הנאשם. כך, לעבירה של חברות בארגון טרוריסטי קבעה הפקודה עונש של עד 5 שנות מאסר; לעבירה של ייצור נשק, קבע המחוקק בסעיף 144(ב) לחוק, מאסר של עד 15 שנים; לעבירה של חבלה בכוונה מחמירה בענייננו, מאסר של עד 20 שנים; ולעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, מאסר של עד 5 שנים ולא פחות מ - 3 חודשים.

לצד הענישה שנקבעה בחוק יש להתחשב במדיניות הענישה הנוהגת. לכך הגישו ב"כ הצדדים פסיקה עניפה ובעלת מנעד עונשים רחב.

11. אשר לשיקולים לקביעת מתחם הענישה ההולם, קובע סעיף 40ג(א) לחוק, כי יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט לחוק.

סעיף 40ג(ב) לחוק קובע, כי בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, המפורטות בסעיף 40יא לחוק. ניתן לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו - 40ה לחוק.

12. בטרם נעבור לקביעת מתחמי הענישה, נדון בטענות הצדדים בהקשר לאישום השני, לשאלה - האם יש לקבוע מתחם ענישה אחד לאישום, כטענת הסניגור המלומד, או מתחם ענישה נפרד לכל אחד מהעבירות שבאישום השני, כטענת ב"כ המאשימה, או שמא יש לברור דרך אחרת משתי הדרכים המוצעות.

13. לדעתי, יש לדחות את טענת הסניגור כי כל המעשים המפורטים באישום השני הם בבחינת "אירוע אחד", ועל כן יש לקבוע מתחם ענישה אחד בגינם.

סעיף 40ג לחוק מתייחס לשאלה האם ומתי על בית המשפט לקבוע כי המדובר באירוע אחד או במספר אירועים, וזה לשון הסעיף:

"40יג. (א) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.

(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת".

בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) דן בית המשפט העליון בהבחנה בין "אירוע אחד" ל"כמה אירועים" והמבחנים שעל בית המשפט להפעיל בטרם בואו לקבוע את מתחם הענישה.

ברע"פ 4760/14 קיסלמן נ' מדינת ישראל (7.5.2015), שניתן במותב תלתא, סיכם כב' השופט ח' מלצר (בסעיף 20 לפסק הדין), בהסכמת כב' השופטים צ' זילברטל ו-ד' ברק - ארז, את המבחנים על פיהם יקבע בית המשפט האם מדובר ב"אירוע אחד" או במספר אירועים לעניין סעיף 40יג לחוק:

"...בעניין ג'אבר... אומץ, בדעת רוב, "מבחן הקשר ההדוק" להכרעה בשאלה אימתי מספר מעשים, או עבירות, ייחשבו ל"אירוע אחד" לצורך קביעת מתחם העונש ההולם. על פי המבחן האמור, "עבירות שיש ביניהן קשר הדוק", כגון: כאלה שנעשו ב"סמיכות זמנים" ושהן "חלק מאותה תכנית עבריינית" אחת, "אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה", ואף כאשר ניתן היה להפריד ביניהן ולחדול לאחר ביצוע כל אחת מהן (כך שאין לראות בהן "מעשה אחד") - ייחשבו ל"אירוע אחד", אשר ביחס אליו ייקבע מתחם ענישה אחד. ראו: שם, בפיסקאות 5-6 לחוות דעתה של חברתי, השופטת ד' ברק-ארז וכן בפיסקה 2 לחוות דעתו של חברי, השופט ע' פוגלמן, אשר הוסיף והטעים כי להשקפתו: "התיבה 'אירוע אחד' רחבה דיה כדי לכלול גם: פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים ובמקומות שונים. והכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת" (שם, שם).

ראו גם: ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל (27.8.2014) בפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן (סעיפים 15 - 18 והאסמכתאות שם); ע"פ 2519/14 קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.14); ע"פ 4289/14 חנונה נ' מדינת ישראל (21.1.15), סעיף 38 לפסק דינו של כב' השופט י' דנציגר, כאשר בקשה לדיון נוסף בנושא נדחתה - דנ"פ 845/15 ברבי נ' מדינת ישראל (22.3.15).

14. כאמור, באישום השני נזכרים בסך הכול חמישה אירועים של יידויי אבנים של הנאשם לעבר כוחות הביטחון:

שלושה אירועים במועדים שאינם ידועים למאשימה בהם יידה הנאשם אבנים לעבר כוחות הביטחון כשעל מצחו בד אשר נושא את סמל ארגון הטרור (סעיף 2 לאישום השני);

אירוע מיום 15.5.13, "יום הנכבה", שעה שהנאשם השתתף יחד עם אחרים רעולי פנים בהתפרעות שבמהלכה זרק הנאשם יחד עם אחרים אבנים וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון (סעיף 5 לאישום השני);

אירוע נוסף, מיום 19.11.13, עת השתתף הנאשם יחד עם אחרים רעולי פנים בהתפרעות, יידה אבנים לעבר השוטרים, וכתוצאה נפגעו מספר שוטרים ושלושה מהם אף נזקקו לטיפול רפואי. בהמשך לכך, רכש הנאשם בנזין בתחנת דלק סמוכה, הכין בקבוק תבערה ויידה אותו לעבר כוחות הביטחון. הבקבוק התלקח ופגע בקרקע (סעיפים 3 - 4 לאישום השני).

15. הנה כי כן, למעשה ובפועל, המדובר בשלושה אירועים במועדים שאינם ידועים למאשימה, ובשני אירועים נוספים בהפרש של כחצי שנה בין האחד למשנהו, כאשר באירוע המאוחר יותר, מלבד השתתפות בהתפרעות ויידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון, רכש הנאשם בנזין, הכין בקבוק תבערה ויידה אותו לעבר כוחות הביטחון.

לדעתי, על פי הפסיקה שהובאה לעיל, לא ניתן לראות בכל חמשת האירועים כ"אירוע אחד" על פי סעיף 40ג לחוק, כטענת הסניגור המלומד. גם אם נתייחס לשלושת האירועים הראשונים שאירעו במועדים לא ידועים למאשימה כ"אירוע אחד", שני האירועים הנוספים הם נפרדים, בהפרש של כמחצית השנה ביניהם, כאשר בכל אחד מהם עבר הנאשם מספר עבירות. לכן, לשיטתי, יש לקבוע מתחמי ענישה שונים ביחס לכל אירוע, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק, ובסך הכול לקבוע שלושה מתחמי ענישה: לשלושת האירועים הראשונים שבאישום השני; לאירוע מיום 15.5.13; לאירוע מיום 19.11.13.

16. זאת ועוד. לדעתי, גם אין מקום לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל עבירה באירוע מיום 19.11.13, כטענת ב"כ המאשימה. אכן, מלבד ההשתתפות של הנאשם בהתפרעות ויידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון, פרש הנאשם מקבוצת המתפרעים, קנה בנזין, הכין בקבוק תבערה שב לחבורה ויידה אותו לעבר כוחות הביטחון. ברם, נראה שעל פי הפסיקה שהובאה לעיל, המדובר ברצף מעשים הסמוכים ביותר זה לזה: היינו, עוד בטרם הסתיימה ההתפרעות שב הנאשם למקום ויידה את בקבוק התבערה כחלק מהשתתפותו האינטגרלית בהתפרעות. על כן, לשיטתי, אין מקום להפריד ולקבוע מתחמי ענישה נפרדים בגין התפרעות ויידוי האבנים, תקיפת השוטרים, ייצור בקבוק התבערה ויידוי לעבר השוטרים. בכל האירועים שצוינו, עבר הנאשם מספר עבירות, ועל כן יש לקבוע מתחם ענישה ביחס לכל העבירות שבכל אירוע כמקשה אחת, כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק.

17. הערכים החברתיים שנפגעו במקרה זה הם פגיעה בביטחון המדינה ויציבותה, מעצם היותו של הנאשם חבר בארגון טרור ופעילות במסגרת ארגון זה - ארגון העוסק בחתירה תחת יסודות קיומה של מדינת ישראל. כמו כן, פגע הנאשם בערך של שמירה על גוף האדם וחיי אדם, כאשר ידה אבנים ובקבוק תבערה לעבר כוחות הביטחון. כן נפגע הערך של השמירה על הסדר הציבורי, כאשר הנאשם השתתף בהתפרעויות ובמספר פעולות של ידוי אבנים וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון.

18. סעיף 40ט' לחוק קובע באילו נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, במידה שהתקיימו, על בית המשפט להתחשב בקביעת מתחם העונש ההולם. להלן יובאו הנסיבות שמנה המחוקק וההתייחסות ביחס לנסיבות הרלוונטיות למקרה שלפנינו.

132012

(1) התכנון שקדם לביצוע העבירה;

כעולה מהעובדות של כתב האישום באישום הראשון הצטרף הנאשם במהלך שנת 2010 לארגון טרור, וברי שקדם לכך תכנון בטרם עשה כן.

כך הם פני הדברים גם באשר להשתתפותו במחאת ההזדהות שנערכה על ידי הארגון ביום 22.2.14, כאמור בסעיף 4 לאישום הראשון.

דברים דומים יש לומר גם ביחס למפורט באישום השני, כאשר הנאשם נטל חלק בידוי אבנים ובקבוקי תבעירה בהזדמנויות שונות במהלך שנת 2013 לעבר כוחות הביטחון, כאשר על מצחו בד אשר עליו הסמל של ארגון הטרור.

אף כאן ברי כי פעילויותיו של הנאשם נעשו תוך כדי תכנון מראש.

(2) חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה;

כאמור, הנאשם נטל חלק יחד עם אחרים בפעילויות שונות במסגרת ארגון הטרור. על פי כתב האישום, בחמישה מועדים שונים נטל הנאשם חלק פעיל בהתפרעויות יחד עם אחרים בידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון. באחד המועדים החליט הנאשם לזרוק בקבוק תבערה לעבר כוחות הביטחון ולשם כך הלך לתחנת דלק סמוכה, רכש בנזין, חזר לאזור ההתפרעות, מילא בקבוק בבנזין, הוסיף פיסת בד, הצית את הפתיל ויידה אותו לעבר כוחות הביטחון. על פי המובן מכתב האישום, נעשו הדברים ביוזמתו מבלי שהושפע על ידי אחרים לעשות כן. יתר על כן, בכתב האישום, בתסקיר שירות המבחן, בטיעוני הסניגור ובדברי הנאשם, לא מצינו כל טענה כי מעשיו של הנאשם נעשו בהשפעתו של מאן דהוא.

(3) הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה;

הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע כל אחת מהעבירות הוא רב ביותר. ידוי אבנים, זיקוקים ובקבוק תבערה לעבר כוחות הביטחון עלול לגרום לפגיעה קשה בנפש, ודומה כי אין צורך להרחיב באשר לכך.

(4) הנזק שנגרם מביצוע העבירה;

כעולה מהאמור בסעיף 3 לאישום השני, באירוע מיום 19.11.13, במהלך ההתפרעות שהייתה במקום, שבה נטל

הנאשם חלק, נפגעו מספר שוטרים מאבנים שנזרקו לעברם, ושלושה מהם אף נזקקו לטיפול רפואי.

(5) הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה;

הצטרפותו של הנאשם לארגון הטרור, כמו גם ביצוע המעשים המפורטים בכתבה האישום נעשו מתוך מניע אידיאולוגי מובהק, אשר יש בו אלמנטים של פעילות טרור עממי של צעירים שהתגייסו לארגון הטרור, שיש בו פן של החמרה למעשים.

(6) יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו;

על אף גילו הצעיר בעת הצטרפותו לארגון הטרור מתקבל הרושם כי ידע היטב את מטרותיו של הארגון ונפגש יחד עם אחרים לתכנון פעולות שונות במסגרת הארגון. כך, כאשר ביום 22.2.14, הידוע כיום ייסוד הארגון, השתתף במחאת הזדהות שנערכה מטעם ארגון הטרור בעיסוייה. כך בהמשך מעשיו, כאשר נטל חלק פעיל ביידוי אבנים, זיקוקים ובקבוק תבערה לעבר כוחות הביטחון. לא נשמעה כל טענה, כי הנאשם לא הבין את אשר הוא עושה ואת הפסול במעשיו. היבט לחומרה יש בכך שמעשיו נעשו לאחר שכבר הוגש נגדו כתב אישום לבית משפט השלום לנוער בירושלים בעבירות דומות לאלו בהן הורשע כאן, ומב"ד נוסף תלוי ועומד נגדו.

(7) יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו, לרבות עקב התגרות של נפגע העבירה;

הנאשם היה מודע היטב למעשיו, הן בהצטרפותו לארגון הטרור הן בהשתתפותו במפגשים ובאירועים שונים שיזם הארגון וכן בהשתתפותו בהתפרעויות במסגרתן יידה הנאשם יחד עם אחרים, כאשר הם רעולי פנים, אבנים, זיקוקים ובקבוק תבערה לעבר כוחות הביטחון שהגיעו לשמור על הסדר במקום. הנאשם יכול היה להימנע מהמעשים הללו והוא זה אשר שלט במעשיו. לא הייתה כל התגרות של כוחות הביטחון בנאשם.

19. לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים ובשים לב לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ועיינתי בפסיקה שהוגשה ע"י באי כוח הצדדים למדיניות הענישה הנהוגה, אני קובע את מתחמי הענישה למאסר בפועל כדלקמן:

א. אשר לאישום הראשון - העבירה של **חברות בארגון טרור** - מתחם ענישה שבין עשרה (10) חודשים לעשרים וארבעה (24) חודשים.

ב. אשר לעבירות שבוצעו ע"י הנאשם באירוע הראשון שבאישום השני, היינו השתתפות **בשלושה מקרים של יידוי אבנים** לעבר כוחות הביטחון יחד עם אחרים כשהינם רעולי פנים (סעיף 2 לאישום השני), אני קובע את מתחם הענישה בין שנים עשר (12) חודשים לבין שלושים וששה (36) חודשים. ג. אשר לאירוע ביום 15.5.13, שהוגדר כ"יום הנכבה", שבמהלכו התפרע הנאשם יחד עם אחרים וזרק **אבנים וזיקוקים** לעבר כוחות הביטחון (סעיף 5 לאישום השני), אני קובע את מתחם הענישה בין שנים עשר (12) חודשים לארבעים ושמונה (48) חודשים.

ד. אשר לאירוע מיום 19.11.13 שבאישום השני (סעיפים 3 ו- 4 לאישום השני), וכאשר המדובר **ביידוי אבנים שכתוצאה נפגעו מספר שוטרים ושלושה מהם נזקקו לטיפול רפואי וכן בעבירה של ייצור נשק, הוא בקבוק התבערה שהכין הנאשם וזרק לעבר כוחות הביטחון**, אני קובע את מתחם הענישה בין עשרים (20) חודשים לששים (60) חודשים של מאסר בפועל.

20. למעלה מן הנדרש אוסיף, כי אילו נעניתי להצעת ב"כ הנאשם לקבוע מתחם ענישה אחד לכל האירועים והעבירות שבאישום השני, הייתי קובע מתחם זה למאסר בפועל בין שלושים ושישה (36) חודשים לבין שמונים וארבעה (84) חודשים. זאת בשים לב למכלול השיקולים שהיו לפניי.
21. לעת גזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40יא' לחוק. להלן יובאו השיקולים בענייננו:

(1) הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו;

אין חולק שעונש מאסר בפועל לתקופה ממושכת עלולה לפגוע בנאשם ובמיוחד נוכח גילו הצעיר כבן 20 כיום. עם זאת, לא ניתן להתעלם מחומרת העבירות שעבר הנאשם ובהן הודה. כמו כן, מקובלים עלי דברי באת כוח המאשימה כי ארגון הטרור מגייס לשורותיו צעירים ובאמצעותם מפעיל טרור עממי בדרך של התפרעויות רבות היקף, תוך כדי ייחודי אבנים זיקוקים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון. על הנאשם היה לשקול את צעדיו ומעשיו בטרם הצטרף לארגון ואת הפגיעה שיכולה לנבוע מכך.

(2) הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם;

כעולה מתסקיר שירות המבחן, פרש הנאשם מלימודיו בבית הספר התיכון על מנת לסייע לפרנסת המשפחה וזאת נוכח אי יכולתו של האב לפרנס את המשפחה והיותה של האם עקרת בית. כמו כן, כמפורט לעיל, כשלושה חודשים טרם מעצרו נשא אישה והחל בעבודה נוספת לצורך מימון הוצאות החתונה. לפיכך, ברי כי עונש של מאסר עלול לפגוע במשפחתו של הנאשם. עם זאת, מן הראוי היה שהנאשם ישקול מראש את התנהגותו ופעולותיו ואת האפשרות כי פעולות אלו יובילו לתפיסתו ולשליחתו למאסר לפרק זמן לא קצר.

(3) הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו;

נזקים שנגרמו לנאשם הם בעיקר הפרדתו מאשתו ומהוריו לצורך ריצוי העונש שייגזר עליו וחוסר יכולתו לפרנס את משפחתו.

(4) נטילת אחריות של הנאשם, וחזרתו למוטב, או מאמציו לחזור למוטב;

הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו גם לא לפני שירות המבחן. בתחילה טען לפני קצינת המבחן כי איננו חבר בארגון הטרור והכחיש כי השתתף במחאת ההזדהות, כמופיע באישום הראשון. כמו כן טען, כי זרק אבנים רק פעם אחת על רכב של כוחות הביטחון בשל תחושת מצוקה בה היה שרוי. הנאשם הכחיש כי לקח חלק בהתפרעויות והוסיף כי כוחות הביטחון נכנסים לשכונת מגוריו על מנת להתגרות בתושבים ולעורר מהומות. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מסר גרסה חלקית בלבד ומטשטשת של מעורבותו בהתפרעויות ומניעיו האידיאולוגיים, וכי חש בעמדה קורבנית. לתפיסתו ההתפרעויות הן מענה לגיטימי לפעולות כוחות הביטחון.

(5) מאמציו הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה;

הנאשם לא תיקן את תוצאות העבירות ולא פיצה בגין הנזק שנגרם.

(6) שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק.

כפי שמסרה באת כוח המאשימה, הנאשם הודה מיד בסמוך לאחר מעצרו בביצוע העבירות וחלק מהמעשים

שפורטו בכתב האישום נובעים מהודאתו זו.

(7) נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה;

כמוסבר בתסקיר, אביו של הנאשם נכה כתוצאה מפגיעה ברכב ואינו עובד לפרנסת המשפחה והמצב הכלכלי בבית קשה. עם זאת, איני סבור כי יש בנסיבות אלה משום השפעה או הצדקה לביצוע המעשים על ידי הנאשם.

(8) חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה;

הצטרפותו של הנאשם לארגון הטרור הייתה במהלך שנת 2010, ולאחר מכן השתתף בפגישות שונות עם פעולות נוספות בארגון. על פי כתב האישום נטל הנאשם חלק בחמישה אירועים של התפרעויות רבות משתתפים תוך ידוי אבנים, זיקוקים ובקבוק תבערה לעבר כוחות הביטחון, כאשר שני אירועים צוינו במפורש במהלך שנת 2013. בשנת 2014 השתתף במחאת הזדהות לציון יום יסודו של ארגון הטרור.

(9) עברו הפלילי של הנאשם או העדרו.

לנאשם אין עבר פלילי. אולם צוין בתסקיר כי קיימים שני מב"דים, כאשר באחד מהם מתנהל הליך בעבירות דומות לאלו בהן הורשע כאן, והעבירות כאן בוצעו שעה שההליך תלוי ועומד נגד הנאשם.

22. על פי הוראת סעיף 40ד(א) לחוק על בית המשפט לבחון האם ראוי לסטות לקולה ממתחם הענישה ההולם בשל שיקולי שיקום של הנאשם "אם מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". סמכות זו היא בשיקול דעת בית המשפט ואין בית המשפט חייב לפעול על פי האמור בסעיף 40ד(א) לחוק, גם אם מדובר בנאשם שהשתקם או קיים סיכוי של ממש שישתקם (ע"פ 3102/14 אבו חאטר נ' מדינת ישראל (17.11.2014), סעיף 21 שם).

כפי שהובהר בתסקיר, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה שיקומית בעניינו. לפיכך אין מקום לכלול שיקול זה במסגרת מכלול השיקולים לעת גזירת עונשו של הנאשם, ואין מקום לסטות לקולא ממתחמי הענישה.

סיכום

23. אחר כל זאת, בשים לב לחומרת העבירות וההגנה על האינטרס הציבורי, למצבור העבירות של חמישה מקרים המפורטים באישום השני בהפרשי זמן שאינם גדולים, לכך שהנאשם ביצע את העבירות שעה שמתנהל נגדו הליך פלילי במעשים דומים, דבר המצביע על כך שאין מורא החוק עליו ולאי הבעת חרטה על המעשים, מחד גיסא, ומאידך גיסא לשיקולים לקולא - הודאה, הגיל הצעיר, העדר עבר פלילי והנסיבות האישיות של הנאשם, ולכך שמלבד שלושת השוטרים שנזקקו לטיפול רפואי לא היו נפגעים נוספים בגוף וברכוש, ומבלי למצות את הדין עם הנאשם על מנת לעודדו לנטוש את דרך הפשע ולעלות על מסלול של שיקום - ובשים לב לעמדתה של המאשימה שעתרה לגזור על הנאשם את העונשים שבשליש התחתון של מתחם הענישה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 10 (עשרה) חודשים של מאסר בפועל, בגין החברות בארגון טרור, אשר באישום הראשון;
- ב. 15 (חמישה עשר) חודשים של מאסר בפועל בגין שלוש האירועים של יידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון, במועדים שאינם ידועים למאשימה (סעיף 2 לאישום השני);
- ג. 12 (שנים עשר) חודשים של מאסר בפועל בגין האירוע מיום 15.5.2013 של השתתפות בהתפרעות יחד עם אחרים רעולי פנים, במהלכה זרקו אבנים וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון (סעיף 5 לאישום השני);
- ד. 20 (עשרים) חודשים של מאסר בפועל בגין האירוע מיום 19.11.13 של יידוי אבנים ובקבוק התבערה לעבר כוחות הביטחון. כתוצאה מיידוי האבנים נפגעו מספר שוטרים ושלושה נזקקו לטיפול רפואי (סעיפים 3 ו-4 לאישום השני).
- ה. מכיוון שמדובר במספר אירועים שאירעו במועדים שונים ואשר נפרשו על פני תקופה לא קצרה, לא ראיתי לחפוף את העונשים או מקצתם.
- לפיכך, העונשים יהיו במצטבר, כך שעל הנאשם לרצות סך הכול 57 (חמישים ושבעה) חודשים של מאסר בפועל אשר יחלו להימנות מיום מעצרו בפועל 30.3.2014.
- ו. כמו כן אני גוזר על הנאשם 10 (עשרה) חודשים של מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך 3 שנים מעת שחרורו מהמאסר על אחת מהעבירות בהן הורשע כאן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, ט"ז סיוון
תשע"ה, 03 יוני 2015,
במעמד הנאשם וב"כ
הצדדים.
אהרון פרקש, שופט